

Տ. ԱՐՄԱՃ ԱՔԵՂԱ ՆԱԼԲԱՆԴՅԱՆԻ ԱՆԴՐԱՆԻԿ ՔԱՐՈՋԸ՝ ԽՈՍԿԱԾ ՄԱՅՐ ՏԱՃԱՐՈՒՄ

(20 դեկտեմբերի, կիրակի, 1998 թ.)

«Աստուած, քաւեա զիս զմեղաւորս»:

(ԴՄՈՒԿԱՍ ԺԸ 13)

«Յանուն Զօր եւ Որդւոյ եւ Զոգւոյն Սրբոյ. ամեն»:

«Աստուած, քաւեա զիս զմեղաւորս»:

«Աստված, քավիր ինձ՝ մեղավորիս»:

Մեր Տերը՝ Դիսուս Քրիստոս, մի առակ պատմեց նրանց, ովքեր պարծենում են, իրենցից բացի բոլորին անարգում ու անարժան համարում:

Երկու մարդ տաճար գնացին՝ աղոթելու: Նրանցից մեկը՝ փարիսեցի, իսկ մյուսը՝ մաքսավոր: Փարիսեցին՝ բոլորից օրինապահ, պատվավոր մի անձ, ինքն իր մասին մեծ կարծիք ունեցող, այնպես էր աղոթում, ասես Աստված պարտավոր էր իրեն շնորհներ տալու, քանզի արժանավոր է: Նա աղոթում էր և ասում. «Փառք Զեզ, Աստված, որ նման չեմ ուրիշ մարդկանց՝ անիրավ, շնացող, հափշտակող, նման չեմ այս մաքսավորին, այլ պահում եմ բոլոր օրերնքներն ու պատվիրանները»: Իսկ մաքսավորը, քաշված մի անկյուն՝ մեկուսի, չէր համարձակվում անգամ հայացքը բարձրացնել և սրբության տաճարին նայել, այլ երկյուղածությամբ, աչքերը դեպի ներքև հառած, ձեռքով ուժգին հարվածում էր կրծքին ու աղոթում. «Աստուած, քաւեա զիս զմեղաւորս»:

Սինչ փարիսեցին իր բարոքությունն էր հռչակում, մաքսավորը խոստովանում էր մեղքը ու ողորմություն հայցում:

Եթե մենք այդ պահին տաճարում ներկա լինեինք, պիտի կարծեինք, թե Աստված գոհ պիտի լինի օրինապահ փարիսեցուց և երես պիտի դարձնի գողացող մաքսավորից: Սակայն Դիսուս այլ կերպ է մտածում: Աստծո առաջ, ասում է Նա, մաքսավորն արդարացած վերադարձավ իր տուն, իսկ օրինապահ փարիսեցին՝ ոչ: Նա, դատելով բոլորին՝ շնացողներին, հափշտակողներին, գողերին, անիրավներին, դառնում է դեպի մաքսավորն ու ասում. «Ես նման չեմ այս մաքսավորին»՝ առանց իմանալու և գիտակցելու, որ ինքն իրեն խայտառակում է Աստծո առջև: Սա մեծ ամբաստանություն է և հոգու չարություն: Եկեղեցում, աղոթավայրում մեր կողքին մեղավոր լինելը հիշելով՝ երբեք մեզ չենք կարող արդարացնել, այլ, ընդհակառակը, կընկնենք մահացու մեղքի մեջ: Փարիսեցին պարծենում էր իր արդարությամբ, իր բարեպաշտությամբ, քանզի ծոմ էր պահում, պարծենում էր իր բարեբարությամբ, որովհետև տասամորդ էր տալիս, սակայն, այս բոլորով հանդերձ, ինքն իր մեջ սեր չուներ: Առանց սիրո թե՛ բարեպաշտությունը և թե՛ բարեբարությունը ունայն են: Այդ սիրո չգոյության պատճառով փարիսեցին իր հոգում սպանեց իր կողքին կանգնած և արտասովալից աղոթող մաքսավորին: Սա եղբայրասպանություն էր: Եթե նա սեր ունենար, խղճմտանքի խայթ ունենար, սրտացավություն ունենար, այսպես պիտի աղոթեր՝ «Փառք Զեզ, Աստված, որ նման չեմ անօրեն

մարդկանց, իսկ անօրեն մարդկանց և այս մաքսավորին գթա և ողորմիր. տուր նրանց առիթ ապաշխարելու և բարիքներ գործելու»: Սակայն մաքսավորը, գիտակցելով իր մեղավոր լինելը, շարունակ աղոթում էր. «Աստուած, քաւեա զիս զմեղաւորս»:

Այս առակում, սիրելի հավատացյալներ, հիշվում են երկու անձեր՝ երկու իրարամերժ նկարագրերով: Քրիստոս այս առակին նախորդող «Անիրավ դատավորի» առակով աղոթքի հետևողականությունն ու հարատևությունն էր պատգամում, իսկ «Փարիսեցու և մաքսավորի» այս առակով մեզ ցույց է տալիս աղոթքի հոգին ու էությունը: Պետք է, որ մենք մեր աղոթքներում զուսպ լինենք, զգուշանանք մեր անձերը արդար նկատելուց: Մաքսավորն արդարացած վերադարձավ իր տուն, իսկ փարիսեցին՝ ոչ: Արդարացած, այսինքն՝ մեղաց թողություն ստացած, որի մասին խնդրում էր Աստծուց, իսկ փարիսեցին մեղաց թողություն չէր խնդրում, ուստի և այն նրան չճշորիվեց: Փարիսեցին վստահ էր, թե ինքն արդար է, այդ իսկ պատճառով էլ չէր հայցում Աստծո ողորմությունը, ողորմություն, որը մարդ ստանում է՝ ի պատասխան հավատո ու արտասովոր աղոթքի:

Սիրելի հավատացյալներ, փառք Աստծո, որ Տերը աղոթողի ոչ պաշտոնին է նայում, ոչ աստիճանին և ոչ նրա աղոթքի երկարությամբ, այլ նայում է աղոթողի սրտին, աղոթողի սիրտ, որ հայցում է երկնքի Արքայություն, փրկություն: Բոլորս էլ փնտրտուքի մեջ ենք և ձգտում ենք ինչ-որ ձևով, ինչ-որ ճանապարհով հասնելու փրկության: Անձամբ ես, հետևելով իմ ներքին ծայրին և կոչմանը, որ ունեի մանուկ հասակից ի վեր, ընտրեցի կուսակրոն քահանայության ճանապարհը և այսօր, փառք Աստծո, հետ քահանայական ձեռնադրության և պահեցողության, մատուցում եմ անդրանիկ Ս. Պատարագը՝ կոչվելու համար մեր եկեղեցու և մեր ժողովրդի ծառայության: Այսօրվա այս շնորհը ինձ պիտի չտրվեր, եթե չլիներ Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածինը:

Անդրանիկ Ս. Պատարագիս հոգուս պարտքն եմ համարում, հավարտ քարոզիս, իմ որդիական հարգանքն՝ ու սերը մատուցել երջանկահիշատակ Վազգեն Ա Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսին, ում օրոք զինվորագրվեցի Մայր Աթոռի միաբանությանը: Որդիական սերս և հնազանդությունս եմ հայտնում Գարեգին Ա Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսին՝ աղոթելով և հայցելով Աստծուց կատարյալ առողջություն իր անձի համար: Երախտագիտության և որդիական շնորհակալանքի խոսք ունեմ ասելու նաև իմ հոգևոր ծնողին՝ Գերմանիայի Հայոց առաջնորդին, ում ձեռքի հովանու ներքո և հայրական շնչի տակ արժանացա այս շնորհին: Թող նրա ձեռքերը միշտ դալար մնան: Երախտագիտությունս պիտի անպայման հայտնեմ այն հոգևոր դարբնոցին՝ Հոգևոր Դեմարանին, որի ճրագով վառված ահա այսօր կանգնած եմ ձեր առջև, դասախոսական կազմին, տեսչությանը, որոնց շնչի տակ կերտվեցի և դարձա զավակը մեծ տեսիլքի և հույսով վառված հուր-հոգի, վառվեցի և այսօր գնում եմ վառելու մեր հավատացյալ ժողովրդի հոգիները:

Աղոթեցեք, սիրելիներ, նվաստիս համար, թող Աստված կյանքի բոլոր դժվարությունների մեջ ուժ և կարողություն տա բոլորիս՝ աղոթելու և ասելու. «Աստուած, քաւեա զիս զմեղաւորս»:

«Շնորհք, սէր և խաղաղութիւն Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի եղիցին ընդ ձեզ. ամէն»: